

عبدالله بن یوسف (۷۰۸-۷۶۱) حاشیه مختصری است بر کتاب «شذور الذهب» ابن هشام، با عنوان «قوله، اقول». در این حاشیه به توضیح و شرح عباراتی از کتاب پرداخته شده که ابن هشام در «شرح شذور الذهب» خود به شرح و توضیح آن عبارات نپرداخته است. بدین ترتیب، کتاب حاضر با عنوان تکمله ای بر «شرح شذور الذهب» ابن هشام است. [دنا ۸۳۴؛ کشف الظنون ۱۰۲۹/۲؛ الاوقاف العامة الموصلی ۱۶۸/۳]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۱۵/۲

آغاز: الحمدلله الذی اکمل دیننا برحمته و اتم علینا عظیم نعمته ... و بعد فلما کان کتاب شذور الذهب؛ انجام؛ فاشیه الحسن حینئذ المفرد قال مصنفه ... هذا تمام ما قصدنا و الحمدلله اولاً و آخراً و صلاته و سلام علی نبینا محمد و آله و صحبه و التابعین. خط: نسخ، بی کا، تا: ۹۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای، ۲۸گ (۱۵۴-۱۸۱پ)، ۱۵ سطر (۱۴×۱۰)، اندازه: ۲۱/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱۳-۲۸]

● شرح الصدور فی حقایق الامور / متفرقه / فارسی
š-os-sodūr fī haqāyēq-el-omūr

خاک قزوینی، محمد بن عبدالحسین، ق ۱۴ قمری
xāk qazvīnī, mohammad ebn-e 'abd-ol-hoseyn (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۲ محرم ۱۳۵۶ق
گفته هایی است درباره اعتقادات و اصول پنجگانه دین و مطالبی راجع به خلقت عالم و آدم و بعضی از نسخه های پزشکی و علوم غریبه و گزیده هایی از اشعار مؤلف، در پانزده «شرح»: ۱. شرح حال مؤلف؛ ۲. توحید و روح العالم؛ ۳. نبوت؛ ۴. ولایت؛ ۵. نیابت؛ ۶. حدوث عالم و احوال عناصر؛ ۷. عمر دنیا؛ ۸. خلقت انسان؛ ۹. معاد؛ ۱۰. خواص و منافع ادویه؛ ۱۱. تحقیق بعضی از علوم غریبه؛ ۱۲. تجسم وهم؛ ۱۳. اخلاق مرضیه فقرای خدا؛ ۱۴. ساعات زمانیه؛ ۱۵. بعضی اشعار مصنف.

آغاز: یا روح روح العالم. ای خالق عناصر وای روح کائنات xx چون خاک درمدیخ تو خلقند مات مات / هستی تو هرچه هست و سواى تو هیچ نیست xx جز سایه تو نیست ظهورات ممکنات انجام: هزار و سیصد و پنجاه و شش سال از پس از هجرت x افاضت شد به خاک این شرحه ها از حضرت یزدان / شود شاید قبول صاحب جاه سلیمانی x x که هست این هدیه چون پای ملخ در محفل رندان. والسلام

[امیرالمؤمنین ۴۵۳/۲؛ دنا ۸۳۴/۶ (۳ نسخه)؛ فهرستواره منزوی ۳۷۸/۹]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۴۴۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کتاب = مؤلف، تا: ۱۳۵۷ق؛ در پایان کتاب صورت فرمان شا اسماعیل اول جهت سید حسین مجتهد کرکی

اقلیدس من تصنیف الاهوازی و هی ثمانية فصول؛ انجام؛ و ثمانية عشر جزءا من اربعة و ثلثین من الواحد و هو القسم الاعظم و الباقی الی تمام ۳۸ هو القسم الاصغر و الله اعلم خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ ۷۰۱ق؛ کاغذ: حبابی، جلد: تیماج، ۵ص، ۱۸ و ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۲سم [ف: ۱۰-۲۱]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۴۰۱-عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: بایستی در ترکیه باشد؛ خط: نسخ کهن، بی کا، تا: دوشنبه ۲ ذیحجه ۷۲۴ق، جا: تبریز؛ ۲۶گ، ۱۹ سطر [عکسی ف: ۲-۱۷۷]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۴۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ۸۹۹ق، جا: قسطنطنیه؛ ۱۴گ (۵-۱۸) [ف: ۴-۹۰۴]

۴. کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۳/۹

کلمات من شرح المقالة العاشرة من کتاب اقلیدس من تصنیف الاهوازی؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۴۲]

۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۸۴/۶

خط: نسخ ریز، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ نقل شده از نسخه ای که با نسخه اصل مقابله شده [ف: ۳-۴۴]

● شرح صدر المقالة العاشرة من کتاب اقلیدس /

ریاضیات / عربی

š-u šadar-il maqālat-il 'āšira min k.-i uqlīdis

خازن، ابو جعفر

xāzen, abū-ja'far

وابسته به: الاصول = فی اصول الهندسه و الحساب = کتاب الاصول؛ اقلیدس (۳۰۶-۲۸۳) محتملاً همان کار اهوازی است.

۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۸۴/۵

خط: نسخ ریز، بی کا، تا: قرن ۹ [ف: ۳-۴۴]

۲. کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۳/۸

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۴۲]

به شرح صد کلمه < عرفانی (رساله)

به شرح صد کلمه < مطلوب کل طالب

به شرح صد کلمه < مائة کلمه امام علی (ع)

● شرح الصدور بشرح زوائد الشذور / نحو / عربی

š.-u šudūr bi-š.-i zawā'd-i šudūr

قدسی، حسن بن ابی بکر، - ۸۳۶ قمری

qodsī, hasan ebn-e abī bakr (- 1433)

وابسته به: شذور الذهب فی معرفة کلام العرب؛ ابن هشام،